

ՀԱՅՈՒՆԵՐԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՐՄԱՆԱՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

2008 թՎԿԱՆԻ ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 14-ԻՆ ՔԻՇՆԵՎՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ՀՐԱԶԵՆԻ, ՌԱԶՄԱՄԹԵՐՔԻ, ՊԱՅԹՈՒՅԻԿ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԵՎ ՊԱՅԹՈՒՅԻԿ ՍԱՐՔԵՐԻ ԱՆՕՐԻՆԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆ ԵՎ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԴԵՄ ՊԱՅՔԱՐՈՒՄ ԱՆԿԱԽ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍՆԱԿԻՑ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱՉԱՅՆԱԳՐՈՒՄ (ԿԻՑ ՎԵՐԱՊԱՐՈՒՄՈՎ) ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԿՐՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏՍԽԱՆԱԿ ՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԾ ԳՈՐԾՈՎ

Հայ. Երեւան

24 սեպտեմբերի 2013թ.

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Վ. Ռովիաննիսյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ֆ. Թոփյանի, Մ. Թոփուզյանի, Ա. Խաչարյանի (գելուցող), Ռ. Նազարյանի, Ա. Պետրոսյանի, Վ. Պողոսյանի,

մասնակցությամբ՝ Հանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր Հայաստանի Հանրապետության ոսպիցիանության պետի գլուխական Հունանյանի,

համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կերի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կերի, «Սահմանադրական դարարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 25, 38 և 72-րդ հոդվածների,

դրսնաց նիսպում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2008 թվականի նոյեմբերի 14-ին Քիշներում սփորագրված՝ Նրազենի, ռազմամթերքի, պայթուցիկ նյութերի և պայթուցիկ սարքերի անօրինական պատրաստման եւ շրջանառության դեմ պայքա-

բում Անկախ պետությունների համագործակցության մասնակից պետությունների համագործակցության մասին համաձայնագրում (կից վերապահումով) ամրագրված պարտավորությունների՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթ է հանդիսացել Հանրապետության Նախագահի՝ 2013 թվականի հուլիսի 10-ին սահմանադրական դադարան մուգրագրված դիմումը:

Ուսումնասիրելով գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Հանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցի գրավոր բացաբրությունը, հետազոտելով համաձայնագիրը եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դադարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Յ .**

1. Տրագենի, ռազմամթերքի, պայթուցիկ նյութերի եւ պայթուցիկ սարքերի անօրինական պարտասպանական եւ շրջանառության դեմ պայքարում Անկախ պետությունների համագործակցության մասնակից պետությունների համագործակցության մասին համաձայնագիրն (այսուհետ՝ Համաձայնագիր) սպորագրվել է 2008 թվականի նոյեմբերի 14-ին՝ Քիշնեւում:

Հայաստանի Հանրապետությունը Համաձայնագիրն սպորագրել է վերապահումով, ըստ որի՝ Համաձայնագրի 16-րդ հոդվածն ընդունվում է հետևյալ խմբագրությամբ. «Կողմերի համաձայնությամբ սույն Համաձայնագրում կարող են կարգավել փոփոխություններ եւ լրացումներ, որոնք ձեւակերպվում են համապատասխան արձանագրությամբ, որն ուժի մեջ է մտնում սույն Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու համար նախաբեաված կարգով եւ դրա անբաժանելի մասն է»:

2. Համաձայնագրով Անկախ պետությունների համագործակցության մասնակից պետությունների կառավարությունները (այսուհետ՝ Կողմեր) համագործակցությունն իրականացնելու են՝ ա) Կողմերի համագործակցության իրավական-պայմանագրային հենքի կարգարելագործման եւ հրագենի անօրինական պարտասպանական աշակցության դեմ պայքարի ոլորսում Կողմերի պետությունների օրենսդրության ներդաշնակեցմանը աջակցության, թ) հրագենի անօրինական պարտասպանական շրջանառության դեմ պայքարի համաձայնեցված ռազմավարության ու համագեղ միջոցների մշակման, զ) հրագենի անօրինական պարտասպանական հակագրման բնագավառում իրավասու մարմինների փոխգործակցության մեխանիզմների համակարգման եւ կարգարելագործման, դ) հրագենի անօրինական

պարտասպամանը եւ շրջանառությանը մասնակից անդրազգային հանցավոր խմբերի, դրանց առաջնորդների եւ մասնակիցների մասին փվյալների համարեղ բանկի սպեռծման, ե) հրազենի անօրինական պարտասպաման եւ շրջանառության հակազդման հարցերի հետ կապված միջազգային կազմակերպություններում եւ միջազգային ֆորումներում փոխգործակցության եւ զ) հրազենի անօրինական պարտասպաման եւ շրջանառության կանխման ուղղությամբ համարեղ եւ/կամ համաձայնեցված միջոցառումների անցկացման ուղղություններով:

3. Համաձայնագրով Կողմերը համագործակցությունն իրականացնելու են՝ 1) փեղեկարգվության փոխանակման, 2) օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների անցկացման վերաբերյալ հարցումների կարարման, 3) համարեղ եւ/կամ համակարգված՝ պրոֆիլակտիկ եւ օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների ծրագրման եւ իրականացման, այդ թվում՝ վերահսկվող մաքակարարման մեթոդի օգբագործմամբ, 4) աշխատանքային փորձի փոխանակման, աշխատանքային հանդիպումների, խորհրդագրվությունների, խորհրդակցությունների, գործնական կոնֆերանսների եւ սեմինարների անցկացման, 5) կադրերի պարտասպաման եւ մասնագետների որակավորման բարձրացման գործում աջակցության, 6) փոխադարձ հետաքրքրություն ներկայացնող հարցերով համարեղ գիրական հետազոտությունների անցկացման, 7) օրենսդրական եւ այլ նորմատիվ իրավական ակտերի, գիրական հետազոտությունների արդյունքների եւ մեթոդական հանձնարարականների փոխանակման ձեւերով:

4. Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետությունն սպանձնում է, մասնավորապես, հետևյալ հիմնական պարբավորությունները.

ա) Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմինների միջոցով Կողմերի հետ իրականացնել համագործակցություն զենքի անօրինական պարտասպաման եւ շրջանառության հետ կապված հանցագործությունների կանխարգելման, հայդրաբերման, խափանման եւ բացահայտման գործում,

բ) Կողմերի հետ համագործակցությունն իրականացնել Համաձայնագրի 3-րդ եւ 4-րդ հոդվածներում սահմանված ուղղություններով եւ ձեւերով,

զ) փոխադարձ պայմանավորվածությունների հիման վրա օգբագործել վերահսկվող մաքակարարման մեթոդը հրազենի անօրինական պարտասպաման եւ շրջանառության հետ կապված հանցագործությունները խափանելու եւ

բացահայտելու, ինչպես նաև դրանց մասնակից անձանց հայդնաբերելու նպարակով,

դ) Համաձայնագրի շրջանակներում համագործակցությունն իրականացնել աջակցություն ցուցաբերելու մասին հայցի հիման վրա, ինչպես նաև գեղեկարգություն գրամադրելու միջոցով,

ե) որպես հայցվող Կողմ՝ ապահովել, որպեսզի Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմինը հայցը կարարի հնարավորին չափ սեղմ ժամկետում, բայց առավելագույնը՝ հայցը սպանալու օրվանից 30 օրվա ընթացքում՝ բացառությամբ օպերարիվ-հետախուզական միջոցառումների անցկացման մասին հայցերի կարարման, եթե Կողմերի միջև այլ պայմանավորվածություն չկա, եւ այդ մասին գեղեկացնի հայցող Կողմի պետքության իրավասու մարմնին,

գ) ապահովել, որպեսզի հայցվող Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմինն անմիջապես ծանուցի հայցող Կողմի պետքության իրավասու մարմնին հայցի կարարմանը խոչընդունող կամ կարարումը զգալիորեն ուշացնող հանգամանքների մասին, իսկ եթե հայցի կարարումը հայցն սպացած մարմնի իրավասության մեջ չէ, ապա երաշխավորել, որ նա կփոխանցի հայցը Հայաստանի Հանրապետության մեկ այլ մարմնի, որն իրավասու է այն կարարելու, եւ այդ մասին անմիջապես կգեղեկացնի հայցող Կողմի իրավասու մարմնին,

դ) ապահովել, որպեսզի հայցի կարարման ամբողջական կամ մասնակի մերժման կամ հետաձգման մասին հայցվող Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմինը ծանուցի հայցող Կողմի պետքության իրավասու մարմնին՝ նշելով մերժման կամ հետաձգման պարճառները,

ը) ապահովել Համաձայնագրին համապարախան սպացված գեղեկարգության եւ փաստաթղթերի պաշտպանությունն ու պահպանվածությունը,

թ) երաշխավորել, որ Համաձայնագրի հիման վրա սպացված գեղեկարգությունը կամ հայցի կարարման արդյունքները, առանց դրանք գրամադրող Կողմի գրավոր համաձայնության, չեն օգտագործվի այլ նպարակներով, քան այն նպարակներն են, որոնց համար դրանք հայցվել կամ գրամադրվել են, իսկ գեղեկարգությունը եւ փաստաթղթերը, որոնք Համաձայնագրի հիման վրա սպացվել են մյուս Կողմից, չփոխանցել երրորդ կողմի՝ առանց դրանք գրամադրած Կողմի նախնական գրավոր համաձայնության,

ժ) սույն Համաձայնագրի իրագործման հետ կապված ծախսերն իրականացնել ինքնուրույն, եթե յուրաքանչյուր կոնկրետ դեպքում այլ կարգ չի համաձայնեցված:

5. Սահմանադրական դադարանն արձանագրում է, որ Հայաստանի Հանրապետությունը Համաձայնագրի մյուս մասնակիցների հետ մեկփեղ Համաձայնագրի 9-րդ հոդվածում սահմանված վեղեկադրվության պաշտպանության ապահովման պարբավորությունը շարունակելու է կրել նույնիսկ Համաձայնագրի գործողության դադարեցումից կամ դրանից դուրս գալուց հետո:

6. Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դադարանը գիրնում է, որ, իրականացնելով ՀՀ Սահմանադրության 89-րդ հոդվածով սահմանված լիազորությունները, Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը պարբավոր է ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցներ՝ Համաձայնագրով սրանձնած պարբավորությունների հետագա կադրաման հուսալիությունն առավելացույնս ամրապնդելու նպատակով:

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դադարանը միաժամանակ նշում է, որ քննության առարկա Համաձայնագրով սրանձնած պարբավորությունների ընդհանուր բնույթը եւ, միաժամանակ, իրազենի, ռազմամիջերքի, պայթուցիկ նյութերի եւ պայթուցիկ սարքերի անօրինական պատրաստման եւ շրջանառության դեմ պայքարում միջազգային համագործակցության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությունը պահանջում են Համաձայնագրի կադրաման նկարմամբ վերահսկողության հսկակ եւ անընդհափ իրականացվող մեխանիզմ:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ դեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 102-րդ հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դադարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 63, 64 եւ 72-րդ հոդվածներով, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դադարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Յ Յ**.

1. 2008 թվականի նոյեմբերի 14-ին Քիշնեւում սրորագրված՝ Դրազենի, ռազմամիջերքի, պայթուցիկ նյութերի եւ պայթուցիկ սարքերի անօրինական պատրաստման եւ շրջանառության դեմ պայքարում Անկախ պետությունների համագործակցության մասնակից պետությունների համագործակցության մասին համաձայնագրում (կից

վերապահումով) ամրագրված պարփակորությունները համապատասխանում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է և ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱԾՈՂ

Վ. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

24 սեպտեմբերի 2013 թվականի
ՄԴԱ-1116